

COOPERA

Integrating Dual Higher Education In Moldova and Ukraine

Deliverable 3.2.

RECOMMENDATIONS for amendments to the Law on Higher Education

MOLDOVA

**DUAL
HIGHER
EDUCATION**

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

COOPERA
DUAL HIGHER EDUCATION IN MOLDOVA AND UKRAINE

COOPERA

INTEGRATING DUAL HIGHER EDUCATION IN MOLDOVA
AND UKRAINE

Recommendations for amendments to the Law on Higher Education

MOLDOVA

Project Acronym:	COOPERA
Project full title:	INTEGRATING DUAL HIGHER EDUCATION IN MOLDOVA AND UKRAINE
Project No:	617490-EPP-1-2020-1-MD-EPPKA2-CBHE-SP
WP / Deliverable/ Action:	WP3 / D3.2/ A3.2 - Recommendations for amendments to the Law on Higher Education secured
Project partner (s):	P1-P4
Place/ Date:	Chisinau, Moldova

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

COOPERA
DUAL HIGHER EDUCATION IN MOLDOVA AND UKRAINE

Recommendations for amendments to the Law on Higher Education is a deliverable within COOPERA project "Integrating Dual Higher Education in Moldova and Ukraine", reference number 617490-EPP-1-2020-1-MD-EPPKA2-CBHE-SP, funded by the European Union through the Erasmus + Programme 2014-2020, KA2 – Cooperation for innovation and the exchange, Key action 2 - Capacity Building in Higher Education.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

COOPERA
DUAL HIGHER EDUCATION IN MOLDOVA AND UKRAINE

„The European Commission's support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents, which reflect the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.”

GENERAL PROVISIONS

The National Policy Task Force Group in Moldova (NPTFG/Moldova) has been actively involved in the development of the regulatory framework in Moldova on Dual Higher Education.

By the NPTFG.Moldova has been elaborated the Recommendation for Development of Dual Higher Education in Moldova during the 1st Experts' Workshop (A2.1.3).

As an added value, under the supervision of the P4-MECRRM has been supported elaboration of the **National Strategy "EDUCATION 2030" and Implementation Program for the years 2023-2025**, by including the priority action nr. 6 "development of dual education on professional and higher education levels" (under Objective 1). The Strategy was approved by Government (Decision no. 114/07.03.2023)¹.

Moreover, valuable achievement of the collaborative work of the P4-MECRRM and NPTFG.Moldova is the **Amendment of Code of Education of the Republic of Moldova no. 152/2014, amended by Law no. 257 of 17.08.2023 the Article 89. Bachelor's degree - cycle I of higher education/ Paragraph (9) "In higher education for bachelor degree (cycle I), dual education can be applied for certain specialties, under the conditions established by the Ministry of Education and Research through coordination with other relevant central bodies and interested economic agents"**².

¹ <https://gov.md/en/content/moldovan-government-approves-education-2030-development-strategy>

<https://gov.md/en/content/moldovan-government-approves-education-2030-development-strategy>

² https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=143290&lang=ro

RECOMANDĂRI-CADRU

PRIVIND ÎNȚIEREA ȘI ORGANIZAREA PROGRAMELOR DE STUDII ÎN PARTENERIAT CU MEDIUL DE AFACERI ÎN INSTITUȚIILE DE ÎNVĂȚĂMÂNT SUPERIOR DIN REPUBLICA MOLDOVA

I. Dispoziții generale

1. Recomandările-cadru privind inițierea și organizarea programelor de studii în parteneriat cu mediul de afaceri în instituțiile de învățământ superior din Republica Moldova (în continuare Recomandări-cadru) sunt elaborate în temeiul art. 110 din Codul Educației nr. 152/2014.
2. Recomandările-cadru au fost elaborate în cadrul proiectului ERASMUS+ COOPERA NTEGRAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI SUPERIOR DUAL ÎN MOLDOVA ȘI UCRAINA, număr de referință 617490-EPP-1-2020-1-MD-EPPKA2-CBHE-SP

II. Cadrul juridic de reglementare

3. Recomandările-cadru sunt elaborate în baza următoarelor acte reglementatoare:
 - a) *Codul Educației nr. 152/2014;*
 - b) *Nomenclatorul domeniilor de formare profesională și al specialităților în învățământul superior, aprobat prin HG nr. 482/2017;*
 - c) *Planul-cadru pentru studii superioare de licență (ciclul I), de master (ciclul II) și integrate, aprobat prin Ordinul MEC nr. 120/2020;*
 - d) *Regulamentul de organizare a studiilor superioare de licență (ciclul I) și integrate, aprobat prin Ordinul MEC nr. 1625/2019*
 - e) *Regulamentul cu privire la organizarea și desfășurarea studiilor superioare de master-(ciclul II), aprobat prin HG nr. 80/2022;*
 - f) *Regulamentul-cadru privind stagiile de practică în învățământul superior, aprobat prin Ordinul MEC nr. 203/2014*

III. Inițierea programelor de studii în parteneriat cu mediul de afaceri în instituțiile de învățământ superior din Republica Moldova

4. Instituțiile de învățământ superior vor selecta programele de studii ce urmează a fi realizate în parteneriat cu mediul de afaceri în dependență de necesitățile pieței muncii, disponibilitatea agenților economici în

antrenarea studenților în activități practice, precum și în dependență de solicitările la admitere pentru programul dat.

5. Instituțiile de învățământ vor semna acorduri bilaterale cu întreprinderile/organizațiile/comaniile de referință ce vor specifica condițiile și termenele de realizare a activităților practice a studenților în cadrul acestora.
6. Acordul de parteneriat dintre instituția de învățământ superior și întreprinderile/organizațiile/comaniile de referință va fi aprobat de către Consiliul de Dezvoltare Strategică Instituțională.
7. Programele de formare profesională realizate în parteneriat cu mediul de afaceri sunt supuse evaluării externe a calității în vederea autorizării de funcționare provizorie și/sau acreditării de către Agenția Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare sau de către o altă agenție de evaluare externă a calității, înscrisă în Registrul European pentru Asigurarea Calității, în conformitate cu prevederile reglementare, similar programelor clasice de învățământ superior.

IV. Organizarea programelor de studii în parteneriat cu mediul de afaceri în instituțiile de învățământ superior din Republica Moldova

8. Programele de studii organizate în parteneriat cu mediul de afaceri în instituțiile de învățământ superior din Republica Moldova vor fi elaborate în cadrul specialităților Nomenclatorului domeniilor de formare profesională și al specialităților aprobat prin HG nr. 482/2017.
9. Programele de studii realizate în parteneriat cu mediul de afaceri pot fi organizate atât la nivelul ciclului I licență, cât și nivelului ciclului II, master.
10. Planurile de studii la programele de studii superioare realizate în parteneriat cu mediul de afaceri vor fi elaborate adițional la planurile de învățământ la programele de studii clasice și vor parcurge procedurile de înregistrare și coordonare, conform legislației în vigoare.
11. Programele de studii organizate în parteneriat cu mediul de afaceri vor fi realizate în baza unui acord de cooperare dintre instituția de învățământ superior și organizația/comania parteneră.
12. Acordul de cooperare bilateral dintre instituția de învățământ superior și întreprinderile/organizațiile/comaniile de referință va stabili:
 - a) Drepturile și obligațiile părților în formarea profesională a studenților și elaborarea planului de învățământ la programul de studii;

- b) Beneficiile agenților economici, persoane juridice de drept privat, la angajarea studenților;
 - c) Formatul și conținutul contractului tripartit dintre instituția de învățământ superior, întreprinderea/organizația/compania de referință și studentul încadrat într-un program de studii realizat în parteneriat cu mediul de afaceri;
 - d) Partajarea responsabilităților în procesul de formare profesională și activitate practică a studentului din cadrul unui program realizat în parteneriat cu mediul de afaceri.
 - e) Condițiile și procedura de reziliere a contractului tripartit, în cazul renunțării a unei dintre părți la angajamentele asumate.
13. Prin derogare de la Planul-cadru pentru studii superioare de licență (ciclul I, master (ciclul II) și studii integrate, aprobat prin Ordinul MEC 120/2020, programele de studii realizate în parteneriat cu mediul de afaceri pot conține o pondere a stagiilor de practică de până la 30% din numărul total de credite de studii atribuit programului, realizate conform prevederilor contractului tripartit, la latitudinea instituției de învățământ superior și a reprezentantului mediului de afaceri.
14. Distribuția activităților didactice auditoriale și neauditoriale pentru un program de studiu organizat în parteneriat cu mediul de afaceri va fi realizată de către responsabilul de program din cadrul instituției de învățământ superior, după consultarea cu reprezentanții organizației, companiei partenere.
15. Întru asigurarea obținerii competențelor necesare pe piața muncii, dar și în corespundere cu Cadrul Național al Calificărilor, instituția de învățământ și reprezentantul mediului de afaceri vor stabili unitățile de curs relevante profilului absolventului și modul de dobândire a abilităților teoretice și practice de comun acord.
16. Instituția de învățământ superior și reprezentantul mediului de afaceri vor stabili câte un mentor responsabil de fiecare student antrenat într-un program de acest tip, responsabilitățile acestuia fiind înscrise în contractul tripartit.
17. Activitatea mentorilor din cadrul instituțiilor de învățământ superior va fi gestionată de către Centrul de Ghidare și Consiliere în Carieră instituțional.
18. În scopul susținerii tinerilor și sporirii angajabilității, studentul antrenat într-un program de studiu realizat în parteneriat cu mediul de afaceri de la ciclul I, licență nu va depăși vârsta de 25 de ani, iar cel
-

antrenat într-un program de studii de la ciclul II, master nu va depăși vârsta de 30 de ani.

19. Instituția de învățământ superior poate invita, în calitate de asistent universitar, pe o perioadă determinată, un angajat al reprezentantului mediului de afaceri cu care a încheiat acordul bilateral de cooperare, pentru a realiza parțial, sau integral, o unitate de curs și/sau a unui modul, acesta fiind salarizat conform cadrului normativ în vigoare și conform calificării deținute.
20. Evaluarea studentului încadrat într-un program de studii realizat în parteneriat cu mediu de afaceri se va realiza în conformitate cu prevederile Regulamentului-cadru privind stagiile de practică în învățământul superior, aprobat prin Ordinul MEC nr. 203/2014.

V. Drepturile și obligațiunile părților implicate în realizarea programelor de studii organizate în parteneriat cu mediul de afaceri

5.1. Atribuțiile Ministerului Educației și Cercetării în organizarea programelor de studii în parteneriat cu mediul de afaceri

21. MEC stabilește cadrul normativ secundar în facilitarea realizării programelor de studii organizate în parteneriat cu mediul de afaceri
22. MEC coordonează planurile de învățământ ale programelor de formare profesională organizate în parteneriat cu mediul de afaceri, elaborate paralel cu programele de formare profesională clasice la specialitățile respective.
23. MEC aprobă contractul-tip de realizare a activității studenților încadrați în programe de studii realizate în parteneriat cu mediul de afaceri.
24. MEC eliberează diplomele studenților încadrați în programe de studii organizate în parteneriat cu mediul de afaceri, în aceleași condiții cu studenții încadrați în programe clasice.

5.2. Atribuțiile instituției de învățământ superior în realizarea programelor de studii superioare în parteneriat cu mediul de afaceri

25. Instituția de învățământ superior identifică parteneri în vederea organizării programelor de studii superioare organizate în parteneriat cu mediul de afaceri, în conformitate cu cerințele pieței muncii și capacitatea instituțională.
-

26. Instituția de învățământ superior elaborează planul de învățământ la programele selectate pentru organizarea acestora în parteneriat cu mediul de afaceri, după consultarea cu angajatorul identificat.
27. Instituția de învățământ informează studenții încadrați în programe de studii superioare organizate în parteneriat cu mediul de afaceri despre drepturile și obligațiunile acestuia, precum și despre particularitățile parcursului educațional în cadrul programului.
28. Instituția de învățământ superior desemnează un responsabil de program, care va efectua conexiunea dintre instituție și compania/organizația parteneră pe partea ce ține de:
 - a) Încadrarea studentului în cadrul organizației/companiei în calitate de salariat
 - b) Activitatea angajaților organizației/companiei partenere în cadrul instituției (după caz) în scopul atingerii finalităților educaționale pentru programul respectiv
 - c) Coordonarea realizării stagiului de formare profesională continuă (inițiere psihopedagogică) a angajaților organizației/companiei în vederea atingerii finalităților educaționale a programului respectiv
 - d) Asigurarea semnării contractului tripartit dintre student, instituție și organizația/compania parteneră.
 - e) Asigurarea încadrării studentului în activități în cadrul organizației/companiei ce sunt în corespundere cu profilul specialistului și finalitățile calificării.

5.3. Atribuțiile organizației/companiei partenere într-un program de studii superioare organizat în parteneriat cu mediul de afaceri

29. OP va asigura realizarea stagiilor studenților încadrați în programe de studii superioare organizate în parteneriat cu mediul de afaceri în conformitate cu finalitățile calificării și profilul specialistului.
30. OP va desemna un mentor responsabil de studentul/studentii încadrați în programe de studii realizate în parteneriat cu mediul de afaceri, care va asigura conexiunea dintre OP și instituția de învățământ superior pe partea ce ține de:
 - a) Structurarea activității studentului pe clustere (ore, zile, săptămâni) în cadrul organizației/companiei partenere, după agrearea acesteia cu reprezentanții instituției de învățământ superior.

- b) Comunicarea cu responsabilul de program din cadrul instituției de învățământ superior pe parcursul elaborării programului de studii, informarea acestuia despre abilitățile/competențele solicitate de la studentul încadrat în cadrul organizației/companiei.
 - c) Preavizarea cu minimum o lună a instituției de învățământ superior în cazul apariției unor impedimente în asigurarea realizării formării profesionale a studentului/studentilor încadrat în organizație/companie.
31. OP va încheia contracte de muncă cu studenții încadrați în programele de studii realizate în parteneriat organizația/compania, în condițiile revăzute de Codul Munci al RM, după finalizarea programului de studii și obținerea de către student a diplomei de studii superioare.
32. OP va stabili metode și criterii de selecție pentru studenții ce urmează a realiza un program de studii în parteneriat cu mediul de afaceri, precum și pentru absolvenții (acestor programe) cu diplome de studii superioare ce urmează a fi angajați în cadrul acesteia.

VI. Eliberarea diplomei și a suplimentului la diplomă studentului încadrat într-un program de studii realizat în parteneriat cu mediul de afaceri

33. Diploma de studii superioare de licență/master a absolventului unui program de studii realizat în parteneriat cu mediul de afaceri va fi eliberată în conformitate cu prevederile Codului Educației nr. 152/2014 și a Ordinului nr. 421/2020 cu privire la aprobarea modelelor diplomelor de studii superioare de licență, master și studii integrate.
34. Informațiile privind parcursul specific al studentului, cu detalizarea activităților realizate în cadrul organizației/întreprinderii/companiei de referință vor fi stipulate în Compartimentul 6 din Suplimentul la diplomă, aprobat prin Ordinul nr. 441/2019 cu privire la aprobarea modelului Suplimentului la Diploma de studii superioare de licență, master și studii integrate.